

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE č. 08/2003

Obce Pruské

Obec Pruské v zmysle ustanovenia § 17 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 46/1985 Zb. o postupe pri úmrtí a o pohrebníctve vydáva tento

PORIADOK PRE POHREBISKÁ

Čl. 1 **Úvodné ustanovenie**

Úcta k pamiatke zosnulých a spoločenské poslanie pohrebísk ako verejných zdravotno-technických zariadení, určených k pietnemu pochovávaniu zosnulých, alebo k ukladaniu ich spopolnených pozostatkov spôsobom zodpovedajúcim zdravotným predpisom prikazujú, aby pohrebiská, urnové háje, boli udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá kultúrnym ľudským vzťahom, ale aj aby sa pri ich používaní dodržiavali zdravotné a iné predpisy.

Čl. 2 **Rozsah platnosti**

Tento poriadok sa vzťahuje na pohrebiská obce Pruské a jeho integrovaných častí.

Čl. 3 **Správa pohrebiska**

Pohrebiská /cintoríny, urnové háje a rozptylové lúčky/ zriaďuje Obecný úrad so súhlasom štátneho okresného hygienika. Správou pohrebísk sa poveruje oprávnená právnická alebo fyzická osoba a zabezpečuje komplexné požiadavky obyvateľstva za účelom zvýšenia úrovne pohrebných služieb a dôstojných pohrebov. Poverený správca pohrebísk /ďalej správa pohrebiska/ je povinný starať sa o vonkajší vzhľad pohrebísk, hlavne výsadbou, údržbou a polievaním zelene, úpravou ciest, zabezpečovaním čistoty celého komplexu, udržiavaním zariadení, najmä rozlúčkových siení. Vykonávať celkový dozor na pohrebiskách.

Čl. 4 **Pochovávanie**

1. O tom na ktorom z cintorínov uvedených v čl. 2 má byť pochované telo zosnulej osoby, rozhoduje spravidla ten, kto pohreb objednáva. Pri tomto platí, že zosnulý má byť pochovaný na cintoríne v tom obvode / obci/ , kde zomrel. V sporných alebo osobitných prípadoch dočasné uloženie zosnulých na cintoríne.
2. Zosnulá musí byť pochovaná spravidla do 96 hodín, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia.
3. Pre pohrebom treba preukázať, že bola vykonaná lekárska prehliadka tela zosnulého, prípadne aj pitva.
4. Rakvy v ktorých sa zosnulí pochovávajú, musia byť dôkladne utesené. Ak to vyžadujú klimatické podmienky, musí byť na dne vrstva absorbčnej hmoty /drev. piliny, drevitá vlna a pod./
5. Telá osôb zosnulých na prenosnú chorobu musia byť pred uložením do rakvy zabalené do prestieradla napusteného dezinfekčným roztokom a rakva musí byť pevne uzavretá.
6. Ak sú splnené všetky predpísané podmienky pre druh pohrebu, ktorý si zosnulý za svojho života zvolil, teba podľa možnosti jeho prianiu vyhovieť. Ak zosnulý si za svojho života neurčil priamo, ani nepriamo druh pohrebu, určí ho ten, kto pohreb objednáva. Ak bol určený pohreb spopolnením, spopolnené pozostatky musia byť uložené na vyhradenom mieste cintorína.

Čl. 5

Rozdelenie pohrebísk

Správa pohrebiska rozdelí každé pohrebisko na jednotlivé časti a určí ich sadovú alebo inú úpravu. V jednotlivých častiach sú miesta pre hrob, hrobku, alebo urnu. Pri tom platí zásada, že miesta pri hlavných cestách sú určené pre hrobky – krypty, miesta pri ostatných cestách pre hroby, ktoré budú mať rám, miesta vo vnútri časti pre ostatné hroby.

Pre urny sú vyhradené osobitné miesta

Čl. 6

Prepožičanie miesta pre hrob alebo urnu

1. Správa pohrebiska je povinná prepožičať pre hrob na tleciu dobu a miesto pre urnu na dobu 10 rokov od prvého uloženia zosnulého.
 2. Tleciu dobu určuje štátny okresný hygienik podľa § 20 vyhl. č. 46/85 Zb. Táto doba nesmie byť kratšia ako 10 rokov.
 3. Ak to pomery na pohrebiskách umožňujú, je správa pohrebiska povinná prepožičať miesto ešte na ďalšiu dobu. V opačnom prípade musí o tom včas upovedomiť pozostalých, ktorým doteraz bolo miesto pre zosnulého prepožičané.
 4. Výška poplatkov za prepožičanie miesta na pohrebisku a za osobitné služby sa určuje zmluvne.
 5. Správa pohrebiska je povinná mať situačný plán pohrebiska, viesť v ňom evidenciu voľných miest a dovoliť na požiadanie obyvateľom, aby do neho nahliadli.
 6. Nik nemá nárok na prepožičanie určitého miesta. Správa pohrebiska je však povinná v odôvodnených prípadoch vyhovieť želaniu toho, kto pohreb objednáva.
 7. O prepožičaní miesta sa vytvorí písomná dohoda medzi správou pohrebiska a objednávateľom. Na základe tejto dohody v medziach určených týmto poriadkom má objednávateľ právo:
 - zriadiť na prepožičanom mieste hrob,
 - uložiť do zeme telo zosnulého, alebo spolopené pozostatky,
 - upraviť povrch miesta /urobiť náhrobok, vysadiť kvety a pod.
 8. Právo na miesto môže previesť len správa pohrebiska a to na písomný návrh oprávneného a v prípade smrti na návrh dediča oprávnenej osoby. Dohody oprávneného o prevode práva na miesto s tretou osobou nie sú pre správu pohrebiska záväzné.
 9. Právo na miesto sa preukazuje:
 - a/ v starších prípadoch cintorínskou evidenciou správcu pohrebísk, alebo potvrdenkou o zaplatení poplatku za prepožičanie miesta, ale aj iným hodnoverných dokladom zmluvou a pod./
 - b/ v nových prípadoch písomnou dohodou a potvrdenkou o zaplatení poplatku /potvrdenie o zaplatení poplatku môže byť uvedené aj v písomnej dohode/
- Rovnaké ustanovenie platí aj pre prepožičanie miesta na ďalšiu dobu. Aj na tento úkon je potrebná písomná dohoda.

Čl. 7

Prepožičanie miesta pre hrobku

1. Miesto pre hrobku sa prepožičiava spravidla na 10 rokov. Aj v tomto prípade je potrebná písomná dohoda
2. Stavba hrobky musí byť uskutočnená do jedného roku, ináč nárok na miesto zaniká
3. V ďalšom platia ustanovenia čl. 6.

Čl. 8

Ukladanie tiel do hrobu, prípadne hrobky

1. Zosnulí sa ukladajú spravidla len po jednom do každého hrobu, pokiaľ dôležitý všeobecný záujem nevyžaduje uloženie do spoločného hrobu /napr. epidémia/

2. Správa cintorína môže na žiadosť, alebo so súhlasom toho komu bolo miesto pre hrob prepožičané povoliť, aby do toho istého hrobu boli uložené ďalší mŕtvi príbuzní, prípadne aj iné osoby, po uplynutí tlecej doby.. Do hrobky možno kedykoľvek uložiť telá, pokiaľ je v nej voľné miesto.

Čl. 9 **Exhumácia**

1. Pred uplynutím tlecej doby sa smie telo zosnulého vyňať zo zeme /exhumovať/ len so súhlasom štátneho okresného hygienika a na rozhodnutie príslušného súdu a to za prítomnosti zástupcu správy pohrebiska.
2. Telá osôb zosnulých počas karantény sa nesmú spravidla exhumovať pred uplynutím dvoch rokov od pohrebu.
3. Náklady na exhumáciu znáša ten, kto o ňu požiadal.

Čl. 10 **Ukladanie spopolnených pozostatkov**

1. Spopolnené pozostatky sa ukladajú podľa prania vysloveného zosnulým za jeho života, prípadne podľa objednávateľa pohrebu buď v urne, alebo voľne. Voľne sa ukladajú tak, že na pohrebisku sa popol zmieša so zemou, alebo sa rozptýli na to určenom mieste. /rozptylová lúčka/. Tieto úkony sa môžu vykonať mimo pohrebiska len vo výnimočných prípadoch.
2. Správa pohrebiska môže dať povolenie na pripevnenie urny k náhrobku. Urna musí byť vložená do ochranej schránky

Čl. 11 **Stavby**

1. Na vybudovanie akejkoľvek stavby na pohrebisku, alebo na úpravu už jestvujúcej stavby /hrobu, náhrobku, hrobky, rámu/ treba predchádzajúci súhlas správy pohrebiska. Tým nie je nahradený súhlas stavebného úradu, pokiaľ je tento podľa osobitých predpisov potrebný.
2. Pri vyhotovení hrobu musí sa stavebník riadiť, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmery, výzdobu, alebo druh použitého materiálu nasledovne:
 - a/ Základy musia byť vykopané do nezamrzajúcej hĺbky, musia byť dimenzované so zreteľom na únosnosť pôdy,
 - b/ Dno hrobu musí byť najmenej 50 cm nad hladinou spodnej vody
 - c/ Pochovávacia plocha musí byť v rozmeroch:

- pri hrobe pre dospelého najmenej	80 cm x 200 cm
- pri hrobke najmenej	90 cm x 200 cm
- pri prehĺbenom hrobe pre dospelého	80 x 200 x 240 cm
- pri deckom hrobe najmenej	60 cm x 160 cm
- pri hrobe pre dieťa mladšie ako 3 roky najmenej	50 cm x 100 cm
 - d/ Uličky medzi hrobmi /hrobkami/ musia byť najmenej 30 cm,
 - e/ Steny medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 60 cm,
 - f/ Vrstva hlíny je určená na pokrytie rakvy v hrobe musí byť najmenej 140 cm so zreteľom na úroveň okolia hrobu. Odporúčaná hĺbka je 180 cm.
 - g/ Predné a zadné hrany rámov musia byť stavby a ich príslušenstvo rovnomerne odstupňované.
3. Po ukončení prác je stavebník povinný na svoj náklad vyčistiť okolie hrobu a odstrániť prebytočný materiál.
4. Nie je prípustné bez súhlasu správy pohrebiska odpredávať, alebo odstraňovať vybudované stavby. Bez písomného súhlasu správy pohrebiska nie je dovolené vynášať z cintorína časti náhrobkov, hrobovú ozdobu, kvety a pod.

Čl. 12

Stromy a kry

Stromy a kry vysadzovať na prepožičaných miestach len s písomným súhlasom správy pohrebiska. Správa pohrebiska môže výsadbu kedykoľvek, ak to uzná za potrebné odstrániť.

Čl. 13

Lavičky

Lavičky možno na pohrebisku umiestňovať len s písomným súhlasom správy pohrebiska. Táto môže určiť rozmery a tvar lavičky, prípadne spôsob ich upevnenia. Lavičky môžu voľne používať všetci návštevníci pohrebiska.

Čl. 14

Práce na pohrebisku

1. Telá zosnulých smú do hrobu ukladať len zamestnanci určení správou pohrebiska. Vo výnimočných prípadoch môže správa pohrebiska povoliť, aby telá zosnulých uložila do hrobu iná osoba. Spopolnené pozostatky môžu s povolením správy pohrebiska uložiť na prepožičané miesto aj iné osoby.
2. Výkopy a iné zemné práce, najmä odkladanie a formovanie hrobov môžu vykonávať len osoby určené správou pohrebiska, ak správa pohrebiska nepovolí výnimku.
3. Na prepožičaných miestach môžu vykonávať oprávnené osoby, alebo im blízke, alebo objednaní zamestnanci Obecného úradu /iné osoby/ jednoduché práce potrebné na udržiavanie miesta a jeho skrášľovanie / vysádzanie a polievanie kvetín, čistenie hrobu a pod./. Správa pohrebiska však môže určiť, že tieto práce bude robiť vlastnými zamestnancami na objednávku a na náklady oprávnených.

Čl. 15

Zánik práva na prepožičané miesto, zrušenie hrobu a odstránenie náhrobku.

1. Ak uplynie doba na ktorú je správa pohrebiska povinná prepožičať miesto, čl. 6, zanikne právo na miesto, ak:
 - a/ pomery na pohrebisku znemožňujú /najmä pre nedostatok miesta/ prepožičanie miesta na ďalšiu dobu, alebo
 - b/ nie je zaplatený poplatok na ďalšiu dobu pred uplynutím dôvodnej lehoty, alebo
 - c/ ak pohrebisko, alebo jeho časť má byť podľa úradného rozhodnutia zrušené, uzatvorené, alebo
 - d/ aj prepožičané miesto, alebo hrobka nie je udržiavaná v dobrom stave.
2. Správa pohrebiska je povinná najmenej 6 týždňov pred uplynutím lehoty upozorniť oprávneného na tieto skutočnosti a pokiaľ ide o ustanovenie pod písmenom b/ a d/ aj to, že oprávnený poplatok nezaplatil, alebo neurobil nápravu.
3. Ak nie je známa adresa oprávneného, upozorní ho správa pohrebiska vyzve oprávneného písomne, alebo ak jeho adresa nie je známa, verejnou vyhláškou.
4. Keď právo na prepožičané miesto zaniklo, správa pohrebiska vyzve oprávneného písomne alebo ak jeho adresa nie je známa, verejnou vyhláškou, aby do 6 mesiacov odstránil náhrobok, rámy a pod. Ak oprávnený v určenej lehote výzve nevyhoví, správa pohrebiska odstráni náhrobky, rámy apod. a uskladní ich na náklady oprávneného. Po uplynutí jedného roku od zániku práva naloží správa pohrebiska s takýmito predmetmi ak sa oprávnená o ne neprihlási, ako s vecami opustenými. Obdobne sa pokračuje aj pokiaľ ide o hrobky.
5. Hroby, hrobky a urny, o ktorých bolo rozhodnuté, že majú kultúrnu hodnotu alebo historický význam, /hroby významných osôb, umelecké diela a pod./ nesmú byť ú s výnimkou zrušenia pohrebiska / odstránené ani po uplynutí doby, na ktorú bolo miesto prepožičané.
6. Pozostatky a urny po zániku práva na prepožičané miesto sa buď ponechajú na doterajšom mieste, alebo sa uložia do zeme na inom vyhradenom mieste, alebo sa popol zmieša so zemou.
7. O zrušení pohrebísk platia ustanovenia § 22 vyhl. č. 46/85 Zb.

Čl. 16

Starostlivosť o prepožičané miesto

1. Užívateľ je povinný udržiavať prepožičané miesto v riadnom stave.
2. Ak správa pohrebiska zistí nedostatok v starostlivosti o prepožičané miesto, vyzve užívateľa, aby ich v primeranej lehote odstránil. Ak sa tak nestane, alebo nie je známa adresa oprávneného, alebo ak je nebezpečenstvo z omeškania, urobí správa pohrebiska potrebné opatrenia na náklady oprávneného.
3. Zvädnuté alebo ináč znehodnotené kytice, vence a iné netrvanlivé ozdoby je správa pohrebiska oprávnená z jednotlivých hrobov aj sama odstrániť.
4. Užívateľ miesta sa môže so správou pohrebiska dohodnúť o odplatnom udržiavaní prepožičaného miesta / pravidelná úprava, výsadba kvetín a pod./.

Čl. 17

Rozsvecovanie svetiel

1. Svetlá možno na pohrebisku rozsvetovať len ak sú umiestnené vo svietidlách a počas prítomnosti návštevníka pri hrobe.
2. Správa pohrebiska je oprávnená v odôvodnených prípadoch rozsvetovanie svetiel obmedziť, alebo celkom odstrániť.

Čl. 18

Prístup na pohrebisko

/ v obciach so stálym dozorom pohrebiska/

1. Pohrebiská sú verejnosti prístupné v ročnom období od 16. apríla do 15. októbra denné od 8 hod. do 21 hod. , v období od 16. októbra do 15. apríla denné od 8 hod. do 18 hod. Správa pohrebiska môže v osobitných prípadoch obmedziť prístup verejnosti.
2. Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko dovolený len v sprievode dospelých osôb.
3. Každý návštevník pohrebiska je povinný pred určenou hodinou bez osobitného upozornenia pohrebiska opustiť.
4. S motorovými vozidlami, alebo s inými poťahmi možno na pohrebisko vchádzať len ak správa pohrebiska vydá osobitné povolenie.

Čl. 19

Správanie sa na pohrebisku

1. Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa primerane k piete miesta. Zakazuje sa na pohrebisku fajčiť, odhadzovať odpadku, vodiť psov, robiť hluk a pod.
2. Odpadky a podobné predmety /suché kytice a vence/ môžu sa odhadzovať a odkladať len na vyhradených miestach.

Čl. 20

Záverčné ustanovenie

1. Porušovanie ustanovení tohto poriadku, ak nejde o trestný čin podľa Trestného zákona, sa trestá podľa zákona o priestupkoch.
2. Správa pohrebiska vyvesí tento poriadok na verejnosti na prístupnom mieste pohrebiska.
3. Tento poriadok nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

MUDr. Viliam C í b i k, PhD.
starosta obce